

2c
 NA NEKAJ VEČ KOT
 NA DAN DOBIVATE ...
GLAS NARODA
 TI NARAVNOST NA DOM
 sobot, medelj in praznikov
VAS ZANIMA
 1110 E. 11th St. Seattle
 63044-10
 No. 158 — VOLUME LII. — LETNIK LII.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.
 NEW YORK, MONDAY, AUGUST 14, 1944 — PONEDELJEK, 14. AVGUSTA, 1944

BUY EXTRA WAR BONDS Today!
 5 WAR LOAN

Tel: CHelsea 3-1242

NEMCI BEŽE V FRANCIIJI

Dve nemški armadi v severozapadni Franciji, peta in sedma, sta pričeli bežati iz pasti, toda zavezniški bombniki jo na begu neusmiljeno bombardirajo in obstreljujejo. Beže proti Seini skozi 18 milj široko odprtino, katero prete zapreti od severa Angleži in Kanadci, od juga pa Amerikanci.

Bežeči Nemci se sicer branijo, toda jih silovito nabijajo zavezniški, poleg tega pa so jim Amerikanci, ki so prodrili že daleč naprej do Chartres, spredaj zastavili pot pri Argentanu.

V pasti med Argentanom in Falaise se nahaja okoli 12 nemških divizij, okoli 100.000 mož, Zavezniški, ki so v Franciji že vjeli 115.000 Nemcev, bodo sedaj tudi to armado deloma vjeli, deloma pobili.

Amerikanski oklopni oddelek, ki prodira od Le Mansa, da se združi s prvo kanadsko armado, ki se nahaja pet milj severno od Falaise, po zadnjih poročilih s fronte že prodira od Argentana proti severu, to pomeni, da so Amerikanci presekali zadnjo večjo cesto, po kateri bi se mogli Nemci umakniti ter se bodo morali posluževati stranskih poti, da se izvlečejo iz pasti. Najboljša teh cest pelje skozi Falaise, ki pa je že pod zavezniškimi artilerijskim ognjem.

Ko so Nemci v soboto opazili, da se past zapira, so zavrgli vsako previdnost, in so se pod svetlim normandskim soncem popolnoma zgrnili na ceste in pota. Tedaj pa so nanje vdarili zavezniški aeroplani in so sovražnikov umik premenili v divji beg. Najvišje armadno poveljstvo, ki ima najvišjo oblast nad zračno silo, ki je v Franciji in Angliji, je poklicalo v službo vsak aeroplan, ki je bil na razpolago. In ravno tukaj je zračna sila pokazala, kolike neprecenljive vrednosti je za armado na tleh.

General Dwight D. Eisenhower je v svojem dnevnem poročilu posvaril Francoze, kako se naj izogibljajo, da ne bi bili zadeti, ko zavezniški aeroplani bombardirajo Nemce. Rekel je, da niti navadno kolo na cesti ni varno pred zračnimi bombami.

Od prvega jutranjega mraka pa do večera so samo ameriški bombniki uničili ali poškodovali 2100 železniških voz, 221 lokomotiv, 217 trukov in 79 drugih vozil, v dveh dneh pa nad

5000 železniških voz, 563 lokomotiv.

Poleg tega so ameriški aeroplani bombardirali 3 tovarne železniške postaje, 14 mostov in različne druge predmete, napadali aeroplani pa so spremlili 1250 letajočih trdnjav, ki so bombardirale železnice in ceste na obeh straneh Seine od njenega izliva pa doli do Pariza. Posebno močno je bil bombardiran železniški most čez reko pri Le Panoir.

Nemci se na svojem begu srdito branijo in so protinapadli Kanadčane severno od Falaise, toda protinapad je bil odbit in poleg tega so angleški bombniki bombardirali umikajočo se armado po cesti jugovzhodno od Falaise in so uničili 7 trukov in 21 voz.

Nek vojni poročevalci pravi, da so ceste, ki peljejo v Pariz, polne trukov in voz. Nek kanadski častnik pravi, da so vozila tako natlačena po cestah, da jih pride po najmanj 80 na eno miljo. Kanadčani ne vozijo svojih trukov nikdar gostejše kot 40 na miljo. Tako natlačena cesta posebno ob jasnem dnevu nudi zavezniškimi letalcem lep cilj.

Nek angleški častnik je rekel, da so dosedaj zavezniški prišli v Franciji v stik s 40 nemškimi divizijami, o katerih pravijo Nemci, da tvorijo njih peto in sedmo armado. Te divizije so približno dve tretjini 70 nemških divizij, ki jih je bilo 12 do 15 že uničenih.

12 divizij je sedaj na begu. Ostanke treh divizij še vedno drže Brest. Zavezniški poveljniki upajo, da bodo mogoče uničili 40 izmed 70 divizij feldmaršala Guentherja von Kluge, še predno bodo pričeli oblegati Pariz.

Novo rusko prodiranje proti Varšavi

Rdeča armada je razbila nemške utrdbe na 60 milj dolgi fronti severovzhodno od Varšave ter se je poljski prestolici približala na 11 milj. — Druga rdeča armada pa se je približala na 16 milj Lomži, močni nemški trdnjavi južno od Mazurskih jezer v Vzhodni Prusiji.

Tretja baltska armada generala Ivana I. Maslenikova je v južni Estoniji napredovala 10 milj in zavzela železniško postajo Voru ter križišče cest Rouge, 31 milj vzhodno od velikega mesta Valge ob Letsko-Estonski meji. Z zavzetjem Madale so Rusi oddaljili od estonskega mesta Tartu še 34 milj.

Južno od Bijalstok—Varšava železnice je prva beloruska armada maršala Konstantina K. Rokosovskega zavzela Mostowko, 11 milj severovzhodno od Varšave. Mostowka je dve milj južno od večvažne železnice Bijalstok—Varšava, ob kateri so Nemci močno utrdili in branijo Rusom, da ne morejo obiti Varšave na severu. Z zavzetjem Mostowke je maršal Rokosovski dospel do planjave, ki se širi več milj proti zapadu. Bijalstok—Varšava železnica je stalno pod ruskim artilerijskim ognjem. Na 60 milj dolgi fronti je Rokosovskijeva armada ob vzhodnem in zapadnem bregu Buga dospelena do štirih milj do železnice.

Berlin poroča, da se nemška armada umika iz svojih močnih utrdb vzhodno in severno od Varšave, da skrajša bojno črto. Toda to priznanje samo razodeva, da nemški protinapadi niso imeli uspeha in da se odločilna bitka za Varšavo naglo bliža.

Včeraj je izvedla močan protinapad elitna Goeringova oklopna divizija, toda izgubila je 500 mož.

Medtem ko nevarnost za Varšavo narašča vsako uro, druga beloruska armada generala Matevja Zaharova razbija nemško črto med Varšavo in Vzhodno Prusijo in se bliža nemškemu železniškemu križišču Lyek v Vzhodni Prusiji.

Ko je armada generala Zaharova zdrobila nemški odpor južno od Vzhodne Prusije, je njegova infanterija vdrla v Goniadz, štiri milje vzhodno od močne utrdbe Osovec ob Bijalstok-Lyek železnici.

Nemci so neprestano napadali, da bi zadržali Ruse v njihovem prodiranju proti Osovecu, 27 milj južno od Lyeka in 17 milj od meje Vzhodne Prusije, toda Rusi so zavili okoli mesta in zavzeli Dovnary, 3

milje proti jugovzhodu. Zaharova armada je tudi napredovala šest milj čez močvirja in je zavzela Gelcin, dve milj od reke Borb. Zaharova armada stoji na 41 milj dolgi fronti pred Vzhodno Prusijo med Bobrom in Mazurskimi jezeri.

Nemci zapustili Firence

Mesto Empoli, 15 milj zapadno od Firence ob Arnu, je padlo v roke angleški osmi armadi brez boja. — V Firenci, ki je padla v soboto, pa se po ulicah strelija med seboj partizani in fašisti.

Navzlic tem pouličnim bojem pa zavezniški opravljajo svoje posle, da skrbijo za ranjence in delijo hrano prebivalstvu.

Nemški vojni ujetniki pripovedujejo, da je Adolf Hitler nekoliko podkrepil moralo med vojaštvom z obljubo, da bodo nemške armade pričele ofenzivo v šestih tednih.

V Firenci naglo vozijo žvež in zdravila čez Ponte Vecchio, ki je edini izmed šestih mostov, ki so ga Nemci pustili nepoškodovanega. V sredini mesta vlada popoln mir po celo uro, nato pa pričenejo streljati zaoostali sniperji, slišijo se polki ročnih granat in oddaljeni strelji.

Pod sedanjimi pogoji civilna uprava ne more prevzeti svojega posla. Ravno tukaj ima Allied Military Government — AMG — najtežavnejšo nalogo.

Poljaki in Italjani na vzhodnem koncu fronte ob Jadranu so razširili svoje oporišče na stran Cesano reke, kakih 30 milj južno od nemškega obrežnega oporišča Rimini.

Polkovnika Eggensa, ki je tako trdovratno branil Cassino spomladi, so Angleži zopet vjeli, ko je pobegnil od italjanskih

Prva ukrajinska armada maršala Ivana S. Koneva je v nekaj urah odbila deset nemških protinapadov s tanki in infanterijo ter stalno napreduje onstran Visle severno od Krakova.

patriotov, ki so ga nedavno vjeli.

Včeraj so bili postavljeni ob zid iz črnega in belega marmornja cerkve Santa Maria Novella, trije fašisti — dva moška in ena ženska — in so bili vstreljeni. Več drugih pa je bilo vstreljenih že prej.

Uradniki AMG so za prebivalstvo Firence, ki jih je 300 tisoč, čez most Ponte Vecchio prenesli — ljudje so nosili z rokami — 12 ton živeža. Ves teden, predno so zapustili Firence, so Nemci pleuili po mestu ter odnesli s seboj vse in odpeljali, vsakega konja in vsak voz, Nemci so po ulicah snemali moškimi in ženskami s prstov prstane.

V Firenci je nekoliko razvalin samo ob reki Arno in blizu Ponte Vecchio. V Uffizi nametniški galeriji so razbite žipe, drugače pa palača ni poškodovana. In skoro vsem ostalim zgradbam je bilo prizanešeno. Mnogo spomenikov in nametnih slik so že davno spravili na varno.

Nemci hočejo ostati v Turčiji

Turške oblasti so dale Nemcem v Turčiji deset dni časa, da odpotujejo iz dežele. Nad 1000 Nemcev je že odpotovalo iz Turčije, mnogo pa se jih noče vrniti v Nemčijo. Z vlakom sicer odpotujejo, toda izstopijo na prvi postaji.

Mnogo Nemcev je prosilo, da jim vlada dovoli ostati v Turčiji.

Londonsko radijsko poročilo na urad za vojne informacije naznanja, da 24 nemških profesorjev na vseučilišču v Istanbulu noče odpotovati. Isto poročilo pravi, da je 20 višjih nemških uradnikov v neki banki v Istanbulu prosilo vlado, da jim dovoli ostati v Turčiji. Sto Nemcev pa se je izjavilo, da so pripravljene odgovoriti s e nemškemu državljanstvu in da hočejo postati turški državljani.

Nemci, ki bodo odšli iz Turčije, bodo "lahko" potovali, kajti dovoljeno jim je vzeti s seboj samo 24 funtov živeža in 242 funtov prtljage.

TRJE VELIKI POŽARI

V petek zvečer ob osmih je na parku, ki je nalagal petrolej na pomoči št. 4 ob vznožju 2. ulice v Hobokenu, nastala eksplozija v sled katere se je požar z veliko naglico razširil po pomoči in dalje po pomoilih št. 3 in 6.

Velik tovarni parnik, ki je bil v pristanišču in naložen z vojnimi zalogami so odpeljali na varno na sredo Hudsona.

Požar so pogasili šele proti jutru. Škode je več milijonov dolarjev.

Ker so se bali, da se bi požar razširil, so tudi približali na pomoč newyorški ognjegasci in ladje, ki so opremljene z aparati za gasenje požarov.

V soboto pa je na največjem newyorškem kopališču in zabavišču pogorelo sloviti Luna Park na Coney Islandu. Škode je okoli \$500,000.

V nedeljo pa je nastal velik požar v drugem kopališču in zabavišču v bližini New Yorka, v Paliside Parku, onstran Hudsona v New Jersey. Tudi tu je napravil požar škode okoli 500,000 dolarjev in ožganih ali drugače ranjenih je bilo 119 ljudi. Zgorelo je tudi 200 avtomobilov.

Naciji in častniki se streljajo

Moskovski radio je v četrtek sporočil, da je prišlo do streljanja v Vzhodni Prusiji, Zapadni Prusiji in v Gdansku med nacijsko elitno gardo in nemškimi armadnimi častniki, ker so naciji hoteli aretirati nekatere častnike.

"Mnogo elitnih gardistov je bilo ubitih," pravi poročilo iz Moskve.

Iz Jugoslavije

Partizani porušili predor pri Šmarjah

Partizanska radijska postaja naznanja, da so partizani porušili veliki železniški predor pri Šmarjah ter s tem vstavili železniški promet med Ljubljano in Karlovcem.

Isto poročilo naznanja, da je bila železnica med Ljubljano in Zagrebom na več mestih prebita.

Radio Svobodna Jugoslavija naznanja, da so partizani maršala Tita pričeli veliko ofenzivo v osrednji Srbiji ter se bližajo železniškemu mestu Kruševacu; predni oddelki so tudi razdejali nemške prometne črte. Partizani v Črnigori naglo ojačujejo svojo armado, da napadejo 4000 Nemcev, ki so že šest dni obkoljeni v dolini Lijma.

CHURCHILL S TITOM V RIMU

Kot poroča zavezniška radijska postaja v Alžiru, se je angleški ministrski predsednik Winston Churchill v Rimu sestal z maršalom Titom in več njegovimi častniki.

Angleški radio, ki napoveduje "velike nove dogodke" v Sredozemlju, pravi, da sta se maršal Tito in ministrski predsednik dr. Ivan Šubašič sestala v Rimu s Churchillom, generalom Brehon B. Somervellom in nadomestnim vojnim tajnikom Robertom Robertsonom.

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES!

Zavezniški bodo vladali Avstriji in potom komisije

Združene države, Anglija in Rusija so se sporazumele, da bodo postavile skupno komisijo za vladne posle v Avstriji za toliko časa, da bo dežela imela priložnost postaviti pogoje za gospodarsko in politično neodvisnost.

Kot znano, so na konferenci treh velesil v Moskvi njihovi zastopniki sklenili, da bo po vojni Avstrija popolnoma ločena od Nemčije in bo samostojna država.

Kakor za Avstrijo, tako je bilo določeno tudi za Berlin, da bo pod vlado vseh treh velesil, ostabi del Nemčije pa si bodo razdelile in bodo vsak del s svojimi četami zasedle.

VELIKE NEMŠKE IZGUBE V JUGOSLAVIJI

Kot piše S. Belinkov v ruskem listu "Trud" pod naslovom "Štirideset mesecev junške borbe jugoslovanskega naroda", so Nemci v svojem prizadevanju, da zadušijo jugoslovanski odpor, izgubili 350,000 vojakov in velike množine orožja.

Članek, ki je prišel tudi v urad za vojne informacije v Washingtonu, pravi, da vsled junške borbe jugoslovanske osvobodilne vojske morajo Nemci v Jugoslaviji držati okoli

570,000 vojakov; polovica je Nemcev, polovica pa Bolgarov in Paveličevih ustašev.

Isti članek pravi, da so se Nemci nameravali za izgubo Ukrajine odškodovati v Jugoslaviji, da bi jo oplenili, toda Nemcem se ni posrečilo prisiliti kmetov, da bi posejali polja in nemška poletna ofenziva se je popolnoma ponesrečila.

Največje delo pa Titova osvobodilna vojska opravlja s tem, da razdira prometne črte za nemško fronto.

Naša dolžnost je, da podpiramo osvobodilne armade s tem, da kupimo Vojne Bonde do naše skrajne močnosti.

